

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.61/2012/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2012. évi november hó 22. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az emberkereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt **I.r. vádlott és társa** ellen indult büntetőügyben a Balassagyarmati Törvényszék 2012. január 4. napján kelt 9.B.102/2009/93. számú ítéletét I.r. és II.r. vádlottakkal szemben **megváltoztatja.**

Az I.r. és II.r. vádlottak cselekményét a Btk. 175/B § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) és d) pontjai szerint minősülő folytatólagosan, társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntettének minősíti.

Az I.r. vádlott főbüntetését 2 (kettő) év fegyházbüntetésre, a II.r. vádlott főbüntetését 8 (nyolc) hónap börtönbüntetésre **enyhíti.**

A II.r. vádlott a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A Salgótarjáni Városi Bíróság B.576/2003/37. számú ítéletével kiszabott helyesen 2 (kettő) év, 3 (három) évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtásának elrendelését mellőzi.

A bűnügyi költség viselésével kapcsolatos rendelkezést akként változtatja meg, hogy az I.r. vádlottnak 180.004 (Egyszáznyolcvanezer-négy) forintot, a II.r. vádlottnak 174.764 (Egyszázhetvennégyezer-hétszázhatvannégy) forintot kell megfizetnie az államnak, az alapeljárásban felmerült 160.284 (Egyszázhatvanezer-kettőszáznyolcvannégy) forintot, valamint a megismételt eljárásban felmerült további bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I.r. és a II.r. vádlottakkal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban I.r. vádlottat érintően felmerült 21.240 (Huszonegyezer-kettőszáznegyven) forint, valamint a II.r. vádlottat érintően felmerült 15.620 (Tizenötezer-hatszázhusz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.
Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Balassagyarmati Törvényszék a 2012. évi január hó 4. napján kihirdetett 9.B.102/2009/93. számú ítéletével I.r. és II.r. vádlottakat folytatólagosan, társtettesként elkövetett emberkereskedelem bűntettében (Btk. 175/B § (1) bek., (2) bek. b/ és d/ pontok, (3) bek. b/1 pont, (4) bek. a/ pontja) mondta ki bűnösnek, amiért az I.r. vádlottat mint többszörös visszaesőt négy évi fegyházbüntetésre és öt évi közügyektől eltiltásra, a II.r. vádlottat pedig egy év hat hónapi börtönbüntetésre és két évi közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztésbe mindkettőjükénél beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt.

A II.r. vádlottal szemben elrendelte a Salgótarjáni Városi Bíróság B.576/2003/37. számú ítéletével kiszabott felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtását is.

Rendelkezett a bűnjeltárgyak lefoglalásának megszüntetése mellett azok kiadásáról, illetve megsemmisítéséről, továbbá a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az eljáró ügyész mindkét vádlottat érintően tudomásul vette, ellene I.r. és II.r. vádlottak, valamint védőik elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítéséért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 595/2011/3. számú átiratában a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megismételt eljárást a másodfokú bíróság iránymutatásának megfelelően és a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Tárgyalás előkészítési szakban helyesen szüntette meg az I.r. vádlottal szemben a jövedéki orgazdaság vétsége miatt indult eljárást. Az emberkereskedelem tekintetében az ismételten megvizsgált bizonyítékok helytálló mérlegelésével megalapozott történeti tényállást állapított meg, amely csupán a személyi körülmények tekintetében: az I.r. vádlott gyermekeinek számát illetően helyesbítendő, illetve a II.r. vádlott enyhe fokú korlátozottságot eredményező epilepszia betegsége tekintetében szorul kiegészítésre. A másodfokú eljárásban is irányadó, megalapozott tényállás kapcsán az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét teljesítette, csupán a bizonyítási indítvány elutasításának indokával maradt adós, ez azonban az ügy érdemi elbírálásár nem hat ki. A tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és cselekményüket is helyesen, az elkövetéskori anyagi jogszabályoknak megfelelően minősítette. Nem tévedett a vádlottak büntetésének kiszabásakor sem, amelyet mindkettőjükénél enyhítő rendelkezés (az I.r. vádlott

esetében a Btk. 87.§ (2) bek. b/ pontja, a II.r. vádlottnál a Btk. 24.§(2) bekezdése és a 87.§ (4) bekezdése) alkalmazásával állapított meg.

A kiszabott büntetések enyhítése ellenkezne a büntetési célokkal.

Észlelte a főügyészség, hogy a II.r. vádlottnál a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajthatósága az elsőfokú ítélet meghozatala óta elévült, ezért az erre vonatkozó rendelkezés mellőzésére tett indítványt.

A határozat indokolásának a vádra utaló rész pontosítása mellett a járulékos kérdésekben is törvényes ítélet helybenhagyását indítványozta mindkét vádlottat érintően.

Az I.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezést fenntartva elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a vádlott tagadó tartalmú védekezésének elfogadásával felmentését, másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés enyhítését kérte. Nyomatékos enyhítő körülményekként hivatkozott az időmúlásra és a vádlott négy kiskorú gyermekes állapotára.

Az I.r. vádlott felszólalásában és az utolsó szó jogán azzal érvelt, hogy az eljárás kezdete óta következetesen tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Megismételte, hogy a sértettel szemben nem alkalmaztak erőszakot vagy fenyegetést és anyagi haszna sem származott az ügyből. Fellebbezését felmentés, illetve enyhítés érdekében fenntartotta.

A II.r. vádlott védője ugyancsak fenntartotta a bejelentett perorvoslatát. Az elsőfokú ítélet megváltoztatását indítványozta, azzal, hogy a másodfokú bíróság fogadja el a terhelt védekezését, miszerint csak segíteni akartak a sértettnek, hogy munkához jusson. Ugyanakkor a pásztói részecselekmény kapcsán nem bizonyított, hogy a II.r. vádlottnak vagyoni előnye származott volna a sértett eladásából, illetve hogy a már korábban is prostitúciós tevékenységet folytató sértettel szemben erőszakot vagy fenyegetést alkalmaztak volna.

Álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok a vádlott bűnösségének megállapításához nem elegendőek, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Másodsorban a nyolc éves időmúlásra, a három kiskorú gyermekre és a vádlott enyhe fokban korlátozott beszámítási képességére figyelemmel más büntetési nem (pénzbüntetés vagy közérdekű munka) alkalmazását, illetve a börtönbüntetés mértékének mérséklését, a Btk. 47. § (3) bekezdésének alkalmazásával a büntetés fele részének letöltése utáni feltételes szabadságra bocsátás engedélyezését kérte, egyetértve az ügyészi indítvánnyal abban, hogy a felfüggesztett börtönbüntetés elrendelése mellőzendő.

A II.r. vádlott felszólalásában személyi körülményeire nyilatkozott, míg az utolsó szó jogán ártatlanságának adott hangot.

A bejelentett védelmi perorvoslatok részben alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a bejelentett fellebbezések alapján felülbírált a Balassagyarmati Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást.

Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban a másodfokú bíróság iránymutatásának megfelelően és a perrendi szabályok megtartásával járt el. A tárgyalás előkészítése során I.r. vádlottal szemben a vád tárgyává tett jelentősebb súlyú emberkereskedelem büntette mellett a jövedéki orgazdaság vétsége miatt indult eljárást helyesen szüntette meg. A tárgyaláson kihallgatott személyekkel szemben a szükséges figyelmeztetések elhangzottak, s az arra adott válaszok is rögzítésre kerültek. A bíróság bizonyítékul elfogadott valamennyi okirat felolvasása megtörtént, A II.r. vádlott távollétében a 2011. június 9. napján tárgyaláson felvett és a terheltet érintő bizonyítás anyagát tartalmazó 79./ sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvet az elsőfokú bíróság a 2011. október 12. napján tartott tárgyaláson - a Be. 281.§ (8) bekezdésének megfelelően - hiánytalanul ismertette II.r. vádlottal. (87./ sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv)

A perrendszerű bizonyítási eljárás során az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének mindenben eleget tett. A tényállás szempontjából minden releváns körülményt feltárt: a tagadásban lévő vádlottak védekezésére helyesen hallgatta ki újból a tanúkat, közülük az önvádra kötelezés tilalmára figyelmeztetve a jogerősen elítélt korábbi vádlott-társakat.

Az I.r. vádlott első ízben a megismételt eljárás során, a 2011. évi október 12. napján tartott tárgyaláson kezdeményezte a b/ pontbeli cselekményrész tekintetében leánya, tanúkénti kihallgatását, - erre irányuló indítványát az elsőfokú bíróság helyesen utasította el indokolás nélkül, döntésének azonban az ügydöntő határozatban sem adta indokát. Az ítélet 13. oldalának első bekezdése csupán arra hivatkozik, hogy nem volt lehetséges annak megállapítása, hogy ki utazott a vádbeli időben a vádlottakkal és a sértettel közös gépkocsiban, mivel az események óta hosszú idő telt el és a vádlottak rokonaikkal, ismerőseikkel gyakran utaztak együtt. Hat és fél évvel a vádbeli időt követően, mivel az időmúlás halványítja az emlékezetet, nem várható el a tanútól, hogy hitelt érdemlő tartalmú vallomást tegyen. A terhelttel közeli hozzátartozói viszonyban álló személy előadásának tárgyilagosságát fokozott körültekintéssel kell értékelni és - ha mentességi joga ellenére - vallomást tenne, akkor is önmagában a vallomása nem lenne alkalmas az egymással összefüggő bizonyítékok hitelének lerontására. Ezért a másodfokú bíróság egyetértett a bizonyítási indítvány elutasításával.

Az elsőfokú bíróság a szükséges körben lefolytatott bizonyítás eredményeként feltárt bizonyítékok okszerű mérlegelésével alapvetően helytálló tényállást állapított meg, amely a vádlottak személyi körülményeit illetően hiányos, a történeti tényállás tekintetében pedig kismértékben pontatlan volt.

A másodfokú bíróság ezért a rendelkezésére álló iratok tartalma alapján a tényállásban írtakat - a Be. 351.§ (2) bekezdése illetve a Be. 352.§ (1) bek. a/ pontja alapján az alábbiakkal egészítette ki:

Az I.r. vádlott négy kiskorú gyermek eltartásáról köteles gondoskodni.

Büntetései közül az ítélet 1-8./ pontjaiban írtak a vádbeli időt megelőzőek.

A 4./ alatt rögzített eljárásban - a vagyon elleni bűncselekményen kívül - I.r. vádlottat hamis tanúzásra felhívás vétsége miatt is elítélték;

a 6./ alatti eljárásban pedig rablás büntette mellett bűnösségét súlyos testi sértés büntetében és hamis tanúzásra felhívás vétségében is megállapították;

a 7./ alatti összbüntetés kapcsán a terhelt 2000. július 26. napján feltételes kedvezményrel szabadult és feltételes szabadsága 2002. április 25. napján járt le.

A jelen ügyben elbírált bűncselekmény elkövetésekor I.r. vádlott az ítélet 4. oldalán 9./; 10./ és 11./ pontok alatt felsorolt ellene folyó büntetőeljárások hatálya alatt állt.

A II.r. vádlottat a vádbeli időt megelőzően egyszer ítélték el, a Salgótarjáni Városi Bíróság ítéletének száma helyesen: B. 576/2003/37.

Az ítéletben 2-4./ alatt felsorolt büntetések az elkövetés utáni elítéltetéseit.

Jelenleg édesanyja vállalkozásában, ZZ-ben, egy butikban dolgozik kisegítő családtagként, amelyből havi 57.000 forint jövedelme származik. Házastársa havonta 22.800 forint segélyben részesül. A három, általános iskolás gyerek után 51.000 forint családi pótlékot kapnak, egy másfélszobás saját tulajdonú társasházi lakásban laknak.

A II.r. vádlott sem a cselekmény elkövetésekor, sem 2007. június 25-i vizsgálata idején nem szenvedett elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben.

Nevezetnél 13 éves kora óta ismétlődően tudatzavarok mutatkoznak (epilepszia betegség), amely miatt többször kórházban feküdt és gyógyszert is szedett. Ezen rövid ideig tartó tudatzavart állapotban az epilepsziás ésszerű, célszerű folyamatos cselekmény végzésére nem képes. A jelen cselekmény vonatkozásában ezen körülírt tudatzavart állapotok nem jutnak szerephez.

A vádlottnál az epilepszia betegséghez személyiségtorzulás társul, amelynek legfontosabb jelei a tapadó magatartás, kóros befolyásolhatóság, az érzelmek rugalmatlansága (konok tagadás vagy éppen konok rajongási szeretet valamilyen irányba). Ezen kóros személyiségzavar a cselekmény idején is megvolt, a cselekmény kialakulásához hozzájárulhatott (kóros befolyásolhatóság, rugalmatlan érzelmi beállás, célképzetekhez való kritikátlan ragaszkodás) és enyhe mértékben korlátozta a terheltet cselekménye társadalomra veszélyes következményeinek a felismerésében, vagy a felismerésnek megfelelő magatartás tanúsításában. (1. számú igazságügyi orvosszakértő és a 2. számú igazságügyi elmeorvos-szakértő a Nógrád Megyei Bíróság 2007. július 12. napján B.163/2005/82.sorszám alatt előterjesztett szakértői véleménye)

Az a/ tényállási pontban írt rész-cselekmény 2005. június 26. napja és 2005. február 9. napja között, pontosabban meg nem állapítható időpontban történt.

A feljelentés megtételét követően a sértett 2005. február 28. napján végzett orvosi vizsgálata alkalmával koponya- és mellkas-zúzódást, valamint felszívódó haematomát észleltek, amelyek gyógytartama nyolc napon belüli.
(orvosi látlelet - nyomozati iratok 81-82. oldal)

A tényállás részleges megalapozatlansága ekként a Be. 352.§-ának (1) bekezdés a/ pontja szerint kiküszöbölhető volt, s a fenti kiegészítéssel minden tekintetben megalapozottá vált, amely alkalmas arra, hogy a felülbírálat során a másodfokú bíróság határozatát arra alapozza.

A bizonyítékok értékelése körében az elsőfokú bíróság az egyes bizonyítékokat egymással egybevetette és megindokolta. Részletes és logikus indokát adta, hogy a vádlottak tagadó tartalmú védekezésével szemben miért fogadta el a tényállás alapjául a sértettnek a vádlottakra következetesen terhelő és 1. sz., 2. sz., 3. sz., 3. sz., tanúk vallomásaival, továbbá ZY levelével és a sértettre vonatkozó orvosi dokumentációval megerősített előadását. A bizonyítékok mérlegelését támadó fellebbezések ezért a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethettek.

Az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett mindkét vádlott bűnösségére, akik cselekményének minősítése is összhangban áll az általa megállapított tényállással. Az elsőfokú bíróság által megállapított, irányadó **tényállás azonban olyan tényeket is rögzít, amelyet a vádirat nem tartalmaz.**

A Nógrád Megyei Főügyészség írásban benyújtott B.426/2005/43.BTÖ. számú vádirata lényegében azt teszi vád tárgyává, hogy a vádlottak a sértettet akarata ellenére prostitúcióra kényszerítették, illetve ilyen tevékenységre kívánták eladni, - nem szól azonban ennek érdekében egyik vádlott részéről kifejtett erőszakról illetve fenyegetésről sem. A vádirat erőszakos megnyilvánulásként csupán I.r. vádlottra tartalmaz annyit, hogy „Miután a feltételezett vevőről kiderült, hogy a sértett élettársának a rokona, így I.r. és II.r. vádlottak terve megghiúsult, amiért hazafelé tartva a sértettet I.r. vádlott többször megütötte a gépkocsiban.”

Az írásban benyújtott vádirat tényállását az ügyész az alapeljárás során a vádbeszédében változtatás nélkül tartotta fenn, csupán a minősítést korrigálta a Btk. 175/B § (3) bek. b/1 pontja szerinti enyhébb megítélésű cselekményre.

(6.B.163/2003/ 146./ sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. és 8. oldala)

A megismételt eljárásban az ügyész teljes mértékben fenntartotta a vádirat tényállását, azzal, hogy az abban foglalt emberkereskedelem büntetettét a Btk. 175/B § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b/ és d/ pontjaira, továbbá a (3) bekezdés b/1 pontjára figyelemmel a (4) bekezdés a/ pontja szerinti cselekményként minősítette. (9.B.102/2009/93./ sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. és 10. oldala)

A vádirattal szemben az irányadó történeti tényállás - a bizonyítás anyagával összhangban - az a/ pontban tartalmazza, hogy II.r. vádlott a gépkocsiban közepes erővel pofon ütötte a sértettet, továbbá, hogy a vádlottak azzal fenyegették a sértettet, hogy „kivégzik” ha elmondja, hogy gyerekei vannak, míg a b/ pontban (az

ítélet 8. oldalának negyedik bekezdése), hogy a beteg sértettet a lakásán I.r. vádlott több alkalommal testszerte közepes erővel megütötte, amely bántalmazásnak a korábban értesített mentők kiérkezése vetett véget; valamint, hogy a meghíúsult üzlet miatt II.r. vádlott VY-on belerúgott a sértettbe; továbbá, hogy lakása előtt az I.r. vádlott azzal fenyegette meg a sértettet, hogy ha a bántalmazást bárkinek elmondja, nem maradhat életben.

A vádemeléskor irányadó Be. 2. § (2) bekezdése megegyezik a jelenleg hatályos Be. 2.§ (3) bekezdésével, miszerint „A bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és **csak olyan cselekmény alapján, amelyet a vád tartalmaz.**”

Az idézett, vádelvet megfogalmazó szabály a vád és az ítélet tényállása között nem követeli meg ún. teljes történeti azonosságot. Ha így lenne, a bíróság ténymegállapító tevékenysége nem lenne több mint a vádban szereplő tények helyességének ellenőrzése, holott a bizonyítás során a tényállás hiánytalan, valóságnak megfelelő tisztázására kell törekednie.

A Be. 75. § (1) bekezdése egyértelműen rögzíti a hatóságok azon kötelezettségét, hogy a bizonyítási eljárás során tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a tényállást alaposan, hiánytalanul és a valóságnak megfelelően állapíthassák meg. Az objektív valóság megállapítására való törekvésnek azért van megkülönböztetett jelentősége, mert minél közelebb kerül a hatóság az objektív igazsághoz, annál megalapozottabb lesz az igazságszolgáltatás eredménye. Gyakorlatilag az objektív igazság feltárása és az igazságos ítékezés szoros kapcsolatban és összefüggésben állnak.

A törvény szabályozása szerint az állam büntető hatalmának érvényesítése során a hatóságok az alapos gyanú fennállása esetén hivatalból indítanak büntetőeljárást és hivatalból járnak el, amelynek során az adott hatóság hivatalból köteles a valóság bizonyítására. Ez alól a bizonyítási eljárás során a bíróság sem kivétel annak ellenére, hogy a Be. 4. § (1) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a vád bizonyítása a vádlót terheli. Az a kötelezettség, amely a tényállás hiánytalan, alapos és a valóságnak megfelelő tisztázását írja elő, ugyanúgy vonatkozik a bírósági eljárásra, mint az azt megelőző nyomozati vagy ügyészi szakra. Ez egyben azt is jelenti, hogy a bíróság nincs kötve az ügyészi indítványokhoz, de az ügyészi indítványok hiánya sem mentesíti bizonyos bizonyítási cselekmények elrendelése és lefolytatása alól, vagyis a hivatalból való bizonyítási kötelezettség teljesítése alól.

A valóságnak megfelelő tényállás megállapítása érdekében a bíróságnak nem csupán a vád által felsorakoztatott bizonyítékokra és bizonyítási eszközökre kell ügyelnie, hanem hivatalból figyelembe kell vennie a terhelt érdekében esetleg fellelhető bizonyítási eszközöket is és azokat erre irányuló indítvány, illetve kérelem nélkül is be kell szerezni, a tárgyalás anyagává kell tenni, mert csak ezek birtokában kerülhet a bíróság abba a helyzetbe, hogy a tényállást nemcsak alaposan és hiánytalanul, de a valóságnak megfelelően tisztázza.

A kialakult bírói gyakorlat szerint a bizonyítás eredményéhez képest az ítéleti tényállás számos vonatkozásban, így az elkövetés helye, ideje, módja, eszköze, motívuma, eredménye stb. tekintetében eltérhet a vádirati tényállástól anélkül, hogy az a vádelvet sértené (BH 1986/9; BH 2001/213; BH 2005/7; BH 2005/242.).

Ezért a vád keretein belül a tényállásnak az elkövetés módja tekintetében történő pontosítása nem sérti a vádhoz kötöttséget a törvényszék a vád kereteit „személyi” vonatkozásban nem lépte túl, amikor kizárólag a megvádolt terheltek büntetőjogi felelősségéről határozott. De nem sértette a vádelvet „tárgyi” vonatkozásban sem, mert a terheltek cselekménye „ugyanolyan” cselekmény maradt, nem vált attól alapvetően eltérő „más” cselekménnyé, mint amely miatt velük szemben az ügyész vádat emelt, hiszen a megállapított tényállás a lényeges tényeit tekintve a vádnak megfelelt.

A vádhoz kötöttség elvéből fakad a tettazonosság szükségessége, vagyis az ítéletnek a bűncselekmény lényeges elemét alkotó tények tekintetében a vádirat által leírt cselekménnyel kapcsolatos tényeket kell tartalmaznia. Nem jelenti a vádelv sérelmét, ha a vádirat tényleíró része és a bíróság ítéletének a tényállása nem minden részletében és mozzanatában azonos, ekként az ítéleti tényállás eltérhet a vádirat tényállásától, mivel a bíróságnak kifejezett köteleessége a vádirati tényállás pontatlanságainak és hiányosságainak helyesbítése és kiegészítése, mely nem jelenti a törvényes vádtól való eltérést. A fentiek alapján a bíróság a vádelv sérelme nélkül olyan tényeket is rögzíthet ítéletében, amit a vádirati tényállás nem tartalmaz.

A vádiratból egyértelműen kitűnt, hogy a terheltek ellen emeltek vádat, továbbá az is, hogy az ügyész emberkereskedelem miatt kívánta a terheltek felelősségre vonását. Az sem kétséges, hogy a vádat maguk a terheltek is így értették, amikor a váddal szemben védekeztek. Az ügyész vádbeszédében - értékelve, hogy a lefolytatott bizonyítás eredményeként olyan tények merültek fel, amelyek a legszorosabb objektív kapcsolatban állnak a vád tárgyául szolgáló cselekménnyel, - a vádat a minősítés tekintetében ennek megfelelően megváltoztatta, a tényállást azonban a vádirattal egyezően tartotta fenn, mivel elkerülte a figyelmét az a körülmény, hogy a vádirati tényállás valójában nem tartalmazza a bűncselekmény minősített esetének megállapításához szükséges erőszakos elkövetési módját. Ilyen célzatos magatartásnak nem tekinthető az sem, hogy az I.r. vádlott a megghiúsult üzlet miatt, mérgében utóbb többször megütötte a sértettet.

A vádelv a vád és az ítélet tényállása közötti ún. teljes történeti azonosságot nem követeli meg, mert ha ez így lenne, az ítélet tényállásának minden részlet és mozzanat tekintetében a vádiratban leírtakkal azonosnak kellene lennie, ami a bíróság ténymegállapító tevékenységét a vádban leírt tények ellenőrzésére szűkítené. A bizonyítékok értékelésének körében megállapított tények ítéleti tényállásban rögzítésének nem akadálya az, hogy ezeket a tényeket a vádiratban leírt történeti tényállás tüzetesen nem tartalmazza. Ez a körülmény önmagában nem eredményezi a vád keretén való túlterjeszkedést. Nem jelenti tehát a vádelv sérelmét, hogy a bírósági határozatban foglalt tényállás nem fedi teljesen a vádiratban írt tényállást, mivel a bűncselekmény lényeges elemét képező tények tekintetében annak megfelel.

A bíróság a vádhoz a vádemeléstől kezdődően - mind a személyek, mind a tényállás tekintetében - kötve van. Egyrészt a vádon nem terjeszkedhet túl, másrészt a vádat köteles kimeríteni. A vád kimerítésére irányuló kötelezettség teljesítése abban áll, hogy a bíróság valamennyi a vádban foglalt, büntetőjogi felelősség alapjául szolgáló cselekményt elbírálja. A bíróságnak tehát azokat a vád tárgyává tett tényeket kell elbírálnia, amelyeket a vád előterjesztésekor az ügyész, mint megtörtént eseményt előad.

A kontradiktórius eljárás során a bizonyítási eljárás lefolytatásánál a tárgyaláson az ügyész mindvégig jelen volt, s a terhelték a védekezéseiket is előterjesztették, módjuk volt tehát az irányadó tények megállapítása szempontjából lényeges körülményekre vonatkozó észrevételek megtételére. Az így megállapított ítéleti tényállás - a fentiekben kifejtettekre tekintettel - nem tekinthető olyannak, amely a vádirattól oly mértékben tér el, hogy a vádon való túlterjeszkedésként lenne értékelhető.

Az ügyben eljáró elsőfokú bíróság ítélete tényállást megállapító részében tartalmazza azt a körülményt, hogy a bűncselekmény mindkét vádlott által kifejtett erőszakkal, illetve élet elleni fenyegetéssel valósult meg és a vádlottak cselekményét ennek megfelelően minősítette a Btk. 175/B § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bek. b/ és d/ pontjaira, valamint a (3) bek. b/1 pontjára figyelemmel a (4) bek. a/ pontja szerinti folytatólagosan, társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntettének. Bár az elsőfokú bíróság a vádon túlterjeszkedés nélkül, helyesen állapított meg a sértett vallomása alapján tényállást, - tévedett, amikor a cselekmény minősítésénél olyan tényeket is figyelembe vett, amiket a vád nem tartalmaz. Az ügyész jogi minősítése a bíróságot nem köti, de a bíróság a terhelt büntetőjogi felelősségére nem vonhat következtetést a bizonyítás során feltárt olyan tényekből, amelyek a vádban nem szerepelnek. A különös részi tényállások minősített esetének megállapítására alkalmas vádirati leírás hiánya nem tekinthető az előzőekben részletezett olyan pontatlanságnak, amelyet a bíróság a cselekmény minősítésére kihatóan is korrigálhat, mert ez a tényálláshoz kötöttséget, a vádelvet sértené.

Ezért a másodfokú bíróság a vádlottak cselekményének minősítését megváltoztatta és az egyébként helyes bírói tényállás ellenére a vádban a vádlottak terhére nem rótt minősített eseteket nem állapította meg. A vád tárgyává tett tények alapján terhükre róható cselekvőséget a Btk. 175/B § (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés b/ és d/ pontjai szerint minősülő folytatólagosan, elkövetett emberkereskedelem büntettének minősítette, amelyet - a Btk. 20. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel - társtettesként követtek el.

Törvényesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy I.rendű vádlott neve I.r. vádlott többszörös visszaesőnek minősülő bűnismétlő.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság a bűnösnek kimondott vádlottnál helyesen tárta fel és súlyuknak megfelelően értékelte a releváns bűnösségi tényezőket.

A büntetés céljának elérése érdekében helytállóan alkalmazott mindkét vádlottal szemben szabadságvesztést. A minősítésváltoztatás folytán azonban a kiszabható büntetés tételkerete kedvezőbb lett, mivel a szabadságvesztés tartama egy évtől öt évig terjedhet. E körben további enyhítőként kellett értékelni a vádlottak javára az elévülést meghaladó tartamú időmúlást.

A Fővárosi Ítéltábla ekként az I.r. vádlottal szemben a szabadságvesztés mértékét - az enyhítő rendelkezés mellőzésével - két évi fegyházra mérsékelte, amelynek végrehajtási fokozata a Btk. 42.§ (3) bekezdésén alapul.

A II.r. vádlott büntetése a Btk. 24.§ (2) bekezdése alapján, további enyhítő szakasz alkalmazása nélkül is korlátlanul enyhíthető.

E vádlott büntetését a másodfokú bíróság nyolc hónapi börtönre leszállította, amelynek felfüggesztését - a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatti elkövetés miatt, annak elévülésétől függetlenül, - a Btk. 90.§ a/ pontja szerint a törvény kizárja.

A rendezett körülmények között élő terheltnél az enyhítő hatású bűnösségi tényezők nagy nyomatéka különös méltánylást alapoz meg, ezért a Btk. 47.§ (3) bekezdése szerint az ítéltábla úgy rendelkezett, hogy büntetése fele részének kiállása után bocsátható feltételes szabadságra.

Ezzel együtt az ítéltábla úgy találta, hogy vádlottakkal szemben mellékbüntetésül indokolt közügyektől eltiltás alkalmazása, amelynek mértéke törvényes és a főbüntetés tartamának enyhítése ellenére is arányban áll a szabadságvesztésekkel.

A Salgótarjáni Városi Bíróság B.576/2003/37. számú ítéletével kiszabott két évi, három évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés próbaideje 2007. január 26. napján lejárt. A Btk. 67.§ (1) bek. d/ pontja értelmében az öt évet el nem érő tartamú szabadságvesztés öt év elteltével évül el. Ebből adódóan a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajthatóságának elévülése - az elsőfokú ítélet meghozatalát követően, - 2012. január 25. napján bekövetkezett. Az elévült büntetés végrehajtásának elrendelését a másodfokú bíróság mellőzte.

Az elsőfokú bíróság a lefoglalt bűnjeltárgyak kiadásával, illetve megsemmisítésével kapcsolatos rendelkezései megfelelnek az anyagi jog szabályainak.

Törvényesen - a Be. 403.§ (5) bekezdésével összhangban - rendelkezett az elsőfokú bíróság, amikor a megismételt eljárás folytán felmerült bűnügyi költség viselésére nem kötelezte a vádlottakat. Ugyanakkor tévedett egyrészt az alapeljárás során felmerült költség összecszerúségét illetően, amikor figyelmen kívül hagyta a másodfokú eljárásban kirendelt védői közreműködés folytán keletkezett bűnügyi költséget, -másrészt, amikor a négy terheltet érintően felmerült bűnügyi költség viselésére a megismételt eljárásban kizárólag az I.r. vádlottat kötelezte. Ennyiben az ítéltábla az elsőfokú ítélet bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezését megváltoztatta, I.r. és a II.r. vádlottakat az alapeljárásban felmerült további bűnügyi

költség viselésére kötelezte, egyben az állam terhén maradó bűnügyi költség összegét korrigálta.

Az elsőfokú ítélet fentiek szerinti megváltoztatása a Be. 372.§ (1) bekezdésén alapszik. A Balassagyarmati Törvényszék ítéletének további rendelkezései törvényesek, ezért az ítéltábla azt egyebekben - mindkét vádlottat érintően - a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetése alól eredményes fellebbezésükre tekintettel a másodfokú bíróság - a Be. 381.§-ának (2) bekezdése alapján - mentesítette a vádlottakat.

Budapest, 2012. évi november hó 22. napján

. Nehrer Péter s.k. Dr. Sebe Mária s.k.. Sárecz Szabina Martina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Balassagyarmati Törvényszék 9.B.102/2009/93. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.61/2012/7. számú ítéletével I.r. és II.r. vádlottakkal szemben 2012. november 22. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2012. évi november hó 22. napján

. Nehrer Péter s.k.

a tanács elnöke

Kiadmány hitelélül: